

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
161/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. december 6.

A C-152/11. sz. ügyben hozott ítélet
Johann Odar kontra Baxter Deutschland GmbH

Egy szociális terv rendelkezhet a nyugdíjközei munkavállalóknak felmondás esetén fizetett végkielégítés csökkentéséről

Mindazonáltal az uniós jog által tiltott hátrányos megkülönböztetést valósít meg az, ha e csökkentés kiszámítása során tekintetbe veszik a fogyatékonyságon alapuló előrehozott nyugdíjra való jogosultságot

A német Baxter vállalat és üzemi tanácsa között létrejött szociális terv akként rendelkezik, hogy a munkavállalóknak a munkáltató működésével összefüggő okból történő felmondás esetén fizetett végkielégítés összege többek között a vállalatnál teljesített szolgálati idejüktől függ (egységes számítási módszer).

Ugyanakkor e terv az 54 évesnél idősebb munkavállalók tekintetében azt írja elő, hogy a végkielégítés összege a legkorábban lehetséges nyugdíjba vonulás időpontjának függvényében kerül kiszámításra (különleges számítási módszer). Az e munkavállalóknak fizetett végkielégítés összege alacsonyabb annál az összegnél, amelyet az egységes módszer alkalmazása eredményezne, mindazonáltal annak az összegnek legalább a felét eléri.

J. Odar, aki a Baxter alkalmazásában állt több mint harminc évig, súlyos fogyatékkal élőknek minősül. A vállalattal fennálló munkaviszonyának megszűnésekor a szociális tervnek megfelelően felmondás esetén fizetett végkielégítésben részesült.

Az a tény, hogy 54 évnél idősebb, alacsonyabb összeg kifizetését eredményezte, mint amire akkor tarthatott volna igényt, ha ezt az életkort még nem haladta volna meg. A szociális tervben a munkáltató működésével összefüggő okból történő felmondás esetére előírt számítási módszer tehát közvetlenül az életkoron alapuló eltérő bánásmódot valósít meg.

Ezenkívül a szociális terv előírja, hogy amennyiben a munkavállaló fogyatékonysága alapján előrehozott nyugdíjra jogosult, úgy a különleges módszer szerinti számításához ennek időpontját kell tekintetbe venni.

J. Odar, mivel úgy ítélte meg, hogy a végkielégítés ilyen kiszámítása kora és fogyatékonysága alapján őt hátrányos helyzetbe hozza, keresetet indított a Baxterrel szemben az Arbeitsgericht München (müncheni munkaügyi bíróság, Németország) előtt. E bíróság úgy határozott, hogy az Európai Unió Bíróságának véleményét kéri ki a tekintetben, hogy összeegyeztethető-e az életkoron és fogyatékonyságon alapuló minden hátrányos megkülönböztetést tiltó uniós joggal¹ a szociális tervből eredő esetleges eltérő bánásmód.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság megállapítja, hogy **az életkoron alapuló minden hátrányos megkülönböztetés uniós jog által előírt tilalmával nem ellentétes egy szociális tervben foglalt olyan, a jelen ügyben szereplőhöz hasonló szabályozás, amely az életkor alapján különbséget tesz a felmondáskor fizetett végkielégítés összegének kiszámítása tekintetében.**

¹ A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL 2000. L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.).

Az ilyen eltérő bánásmód ugyanis igazolható a jövőbeni kompenzáció nyújtására, a fiatalabb munkavállalók védelmére és szakmai beilleszkedésük segítésére irányuló céllal, szem előtt tartva mindeközben a szociális terv korlátozott pénzügyi eszközeinek megfelelő megosztását. Ezenkívül, törvényes annak elkerülése, hogy felmondás esetén fizetett végkielégítés járjon azoknak a személyeknek, akik nem keresnek új állást, hanem öregségi nyugdíj formájában jutnak a megélhetéshez szükséges jövedelemhez.

Egy, a jelen ügyben szereplőhöz hasonló szabályozás nem tűnik úgy, hogy nyilvánvalóan ne lenne megfelelő, vagy túlmutatna azon, ami e célok eléréséhez szükséges. E tekintetben a Bíróság kiemeli, hogy a szociális terv a felmondás esetén fizetett végkielégítés összegének csökkentését írja elő, ám ez az összeg progresszíven változik az életkor függvényében, és legalább az egységes képlet alapján számolt összeg felét el kell érnie. A Bíróság megállapítja továbbá, hogy a szóban forgó szabályozás a munkavállalók és a munkáltatók képviselői által elért megállapodás eredménye, akik a kollektív tárgyalások folytatásához való jogukat mint alapvető jogot gyakorolták. Nem elhanyagolható rugalmasságot biztosít az a körülmény, hogy ezáltal a szociális partnerekre van bízva az érdekek közötti egyensúly meghatározása, mivel adott esetben mindegyik fél felmondhatja a megállapodást.

Mindazonáltal a Bíróság megállapítja, hogy a szóban forgó szabályozás ellentétes a fogyatékoságon alapuló minden hátrányos megkülönböztetés uniós jog által előírt tilalmával, amennyiben a különleges módszer alkalmazása során a fogyatékoságon alapuló előrehozott nyugdíjra való jogosultságot veszi tekintetbe.

A fogyatékos és nem fogyatékos munkavállalók közötti ilyen eltérő bánásmód nem veszi tekintetbe sem a súlyos fogyatékkal élő személyeket érintő kockázatot, – akik a munkaerőpiacra történő beilleszkedés tekintetében általában több nehézséggel találják szemben magukat, mint a nem fogyatékos munkavállalók –, sem azt a tényt, hogy ez a kockázat a nyugdíjkorhatárhoz közeledve egyre nagyobb. Márpedig e személyeknek különleges szükségleteik vannak mind az állapotuk miatt szükséges védelemmel kapcsolatban, mind annak szükségességével kapcsolatban, hogy ezen állapot esetleges súlyosbodásával számoljanak. Ekként tekintetbe kell venni, hogy a súlyos fogyatékkal élő személyeknek fogyatékoságukból eredően fokozott pénzügyi szükségleteik lehetnek, és/vagy az életkor előrehaladtával ezek a pénzügyi szükségletek növekedhetnek.

Következésképpen a szóban forgó szabályozás, mivel azt eredményezi, hogy a munkáltató működésével összefüggő okokból történő felmondás esetén a súlyos fogyatékkal élő munkavállalónak fizetett végkielégítés összege alacsonyabb a nem fogyatékkal élő munkavállaló által kapott összegnél, túlzott mértékben veszélyezteti a súlyos fogyatékkal élő munkavállalók jogos érdekeit. E szabályozás túlmegegy azon, ami az általa elérni kívánt szociálpolitikai cél megvalósításához szükséges.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499